

SXEDIO.FV2

21.7.1951: ΔΙΑΣΠΑΤΑΙ Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΙ ΥΣΤΑΤΗ ΠΡΟΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΤΑΠΕΙΣΘΕΙ Ο ΛΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΝΑ ΜΗ ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΣΕ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ (ΦΡΙΞΟΥ) ΚΟΥΜΙΔΗ ΣΤΟ ΘΡΟΝΟ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΧΕ ΠΡΟΗΓΗΘΕΙ ΑΡΡΑΒΩΝΑΣ ΤΟΥ. Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΠΑΦΟΥ ΧΡ. ΓΑΛΑΤΟΠΟΥΛΟ

Πέρα από τη διάσπαση του λαού και ιδιαίτερα της Δεξιάς, στην εκλογή του Φωτίου, (Φίξου) Κουμίδη, διασπάστηκε και η Ιερά Σύνοδος, ιδιαίτερα για το γεγονός ότι είχε προηγηθεί αρραβώνας του Φωτίου την εποχή που ήταν λαϊκός και επομένως δεν μπορούσε να εκλεγεί Μητροπολίτης.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είχε εκφράσει τη άποψη ότι δεν υπήρχε τέτοιο πρόβλημα, αλλά οι Μητροπολίτες Κερύνειας Κυπριανός και Κιτίου Ανθιμος, παρά την εκλογική επιτυχία του Φωτίου επέμεναν ότι δεν μπορούσε να εκλεγεί και εγκαθιδρυθεί ως Μητροπολίτης της Πάφου με κανένα τρόπο, ακόμα και για το γεγονός ότι είχε συνεργασθεί στο παρελθόν με την Αριστερά.

Το θέμα συζητήθηκε στην Ιερά Σύνοδο και η μόνη υποχώρηση που έκαναν ήταν να ζητηθεί από τους Παφίτες να δεχθούν άλλο ανεξάρτητο υποψήφιο.

Είπαν ακόμη, τουλάχιστον έτσι έγραφε η εφημερίδα του Γαλατόπουλου "Νέα Πολιτική Επιθεώρηση", ότι αν δεν δέχονταν οι Παφίτες μετά τη βολιδοσκοπήση θα σέβονταν την απόφασή τους.

Ο Μακάριος ανέλαβε μεσολαβητικό ρόλο και μετέβη για τον σκοπό αυτό στην Πάφο, αλλά οι Παφίτες ήταν αμετάπειστοι. Η εφημερίδα του Γαλατόπουλου έγραψε στις 14 Ιουλίου ότι τα υπόλοιπα μέλη της Ιεράς Συνόδου είχαν θέσει τον πιο κάτω όρο:

Ότι, "η Α. Μ.ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης μας θα κατέβαλλε εκ μέρους των άλλων Αγίων Συνοδικών προσπάθειας, όπως μεταπεισθούν ο δήμαρχος Πάφου και

οι εν Πάφω λοιποί υποστηρικταί του Αρχιμανδρίτου Φωτίου προς υπόδειξιν άλλου, και εάν η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης μας δεν κατώρθωνε τίποτε εκ τούτου και έμενον οι εν Πάφω αμετάπιστοι τότε θα επειθάρχουν και εκείνοι (δηλαδή οι εκ των Αγίων Συνοδικών μας ενιστάμενοι) προς την φωνήν της δυνάμεως αυτής και θα εσέβοντο την ετυμηγορίαν του παφιακού Λαού και παρά τας επιφυλάξεις τας οποίας είχαν προηγουμένως".

Πρόσθετε η ίδια εφημερίδα:

"Ως γεγονός η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος αντιλαμβάνομεθα ότι ήλθε προς τον σκοπόν τούτον εις Πάφον κατά την παρελθούσαν εβδομάδα, προς εκτέλεσιν της επιθυμίας των Αγίων Συνοδικών, αλλά αφού είδε τον δήμαρχον Πάφου και άλλους των εν Πάφω φωτιακών αντελήφθη ότι ο ελληνικός Παφιακός Λαός είναι ανένδοτος και θα επιμένη μέχρι τέλους προς υπόδειξιν και εκλογήν του Αρχιμανδρίτου Φωτίου. Τοιουτοτρόπως η επιθυμία των Αγίων Συνοδικών εγένετο: Η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης μας εξετέλεσε την εντολήν ήτις του ανετέθη και είμεθα τώρα βέβαιοι ότι και οι Άγιοι Συνοδικοί οίτινες είχαν τυχόν επιφυλάξεις διά τον ενθρονισμόν του Αρχιμανδρίτου Φωτίου (επιφυλάξεις άλλωστε προς τας οποίας και ημείς και ο λαός τελευταίως ευρισκόμεθα εν πλήρει διαφωνία) θα συμμορφωθούν, τώρα προς την σοβαράν υπόσχεσιν την οποίαν έδωσαν προς τους εκπροσώπους της δυνάμεως εκείνης προς την οποίαν ουδεμία ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησία είναι δυνατόν να απειθαρχήσει. Διά της επεμβάσεως της δυνάμεως αυτής δικαιολογούνται πλέον οι Άγιοι Συνοδικοί μας να κρατήσουν ομόφωνον μετά του Εθνάρχου μας στάσιν εις το ζήτημα της εκλογής και ενθρονίσεως του Φωτίου, απεκδυόμενοι τοιουτοτρόπως κάθε τυχόν ευθύνης την οποίαν εφαντάζοντο ότι είχαν επί των ώμων των, καθότι καθε ευθύνην έχει αναλάβει διά της εγκαίρου και επιβεβλημένης επεμβάσεως της η Δύναμης εκείνη η οποία κατεθυθύνει τας σχέσεις και τας πράξεις μας, και προς την οποίαν πάντοτε επειθαρχήσαμεν και υπέρτατον καθήκον έχομεν

πάντοτε να πειθαρχώμεν".

(Μεταγλώττιση)

"Η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης μας θα κατέβαλλε εκ μέρους των άλλων Αγίων Συνοδικών προσπάθειες, όπως μεταπειθούν ο δήμαρχος Πάφου και οι λοιποί υποστηρικτές του Αρχιμανδρίτου Φωτίου στην Πάφο προς υπόδειξη άλλου, και εάν η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης μας δεν κατόρθωνε τίποτε εκ τούτου και έμεναν οι Παφίτες αμετάπιστοι τότε θα επειθαρχούσαν και εκείνοι (δηλαδή οι ενιστάμενοι Άγιοι Συνοδικοί μας) προς τη φωνή της δύναμης αυτής και θα σέβονταν την ετυμηγορία του παφιακού λαού και παρά τις επιφυλάξεις τις οποίες είχαν προηγουμένως.

Ως γεγονός η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος αντιλαμβανόμαστε ότι ήλθε προς τον σκοπό αυτό στην Πάφο κατά την παρελθούσαν εβδομάδα, προς εκτέλεση της επιθυμίας των Αγίων Συνοδικών αλλά αφού είδε το δήμαρχο Πάφου και άλλους φωτιακούς στην Πάφο αντιλήφθηκε ότι ο ελληνικός Παφιακός λαός είναι ανένδοτος και θα επιμένει μέχρι τέλους προς υπόδειξη και εκλογή του Αρχιμανδρίτη Φωτίου. Τοιουτοτρόπως η επιθυμία των Αγίων Συνοδικών έγινε: Η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης μας εξετέλεσε την εντολή η οποία του ανατέθηκε και είμαστε τώρα βέβαιοι ότι και οι Άγιοι Συνοδικοί οι οποίοι είχαν τυχόν επιφυλάξεις για τον ενθρονισμό του Αρχιμανδρίτη Φωτίου (επιφυλάξεις άλλωστε προς τις οποίες και εμείς και ο λαός τελευταία βρισκόμαστε σε πλήρη διαφωνία) θα συμμορφωθούν, τώρα προς την σοβαρή υπόσχεση την οποία έδωσαν προς τους εκπροσώπους της δύναμης εκείνης προς την οποία καμμιά ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία είναι δυνατό να απειθαρχήσει. Με την επέμβαση της δύναμης αυτής δικαιολογούνται πλέον οι Άγιοι Συνοδικοί μας να κρατήσουν ομόφωνη με με τον Εθνάρχη μας στάση στο ζήτημα της εκλογής και ενθρόνισης του Φωτίου, απεκδυόμενοι έτσι κάθε τυχόν ευθύνης την οποία

εφαντάζοντο ότι είχαν στους ώμους τους, καθότι κάθε ευθύνη έχει αναλάβει με την έγκαιρη και επιβεβλημένη επέμβαση της η Δύναμη εκείνη η οποία κατεθυθύνει τις σχέσεις και τις πράξεις μας, και προς την οποία πάντοτε πειθαρχήσαμε και έχουμε υπέρτατο καθήκον πάντοτε να πειθαρχούμε".

Η αποτυχία του Μακαρίου δεν έκαμψε την επιμονή των δύο Μητροπολιτών και ο Κιτίου Ανθιμος προσπάθησε να πείσει ο ίδιος το Γαλατόπουλο που ηγείτο της κίνησης να αλλάξει γνώμη δεχόμενος εξωκλιματικό και ιδιαίτερα τον Επίσκοπο Αργυροκράστρου.

Όμως ο Γαλατόπουλος παρέμεινε αμετάπειστος και απείλησε μάλιστα τον Κιτίου ότι ο λαός της Πάφου θα πήγαινε στη Λευκωσία για να διαπιστώσει αν η θέληση του γινόταν δεκτή κατά την αναμενόμενη ελογική συνέλευση.

Παράλληλα προειδοποίησε ότι ακόμα και η ζωή τυχόν νέου Μητροπολίτη στην Πάφο, εκτός εκείνου που εξέλεξε ο λαός, δυνατό να βρισκόταν και σε κίνδυνο.

Ανέφερε ο Γαλατόπουλος για τη συνάντησή του με τον Κιτίου στις **21 Ιουλίου 1951:**

"Κατά την Πέμπτην απόγευμα επήρα τηλεφώνημα από τον Άγιον Κιτίου προσωπικώς διά να μεταβώ εις Λεμεσόν και τον συναντήσω, καθότι ήθελε να με δει επί του ζητήματος της Μητροπολιτικής εκλογής. Του απήντησα εις το τηλέφωνον ότι δεν θα ήτο εύκολον δι' εμέ να τον συναντήσω Παρασκευήν ήτοι την επομένην, αλλά μόνον την μεθεπομένην ήτοι το Σάββατον απόγευμα.

Ως γεγονός Σάββατον απόγευμα τον συνήντησα εις το εν Λεμεσώ γραφείον της Μητροπόλεως. Ο Άγιος Κιτίου μου διειτύωσε την άποψιν ότι μαζί με τον Άγιον Κυρηναίαν ευνοούν την λύσιν εξωκλιματικού και ειδικώς του Αγίου Αργυροκράστρου, διά τον Μητροπολιτικόν Θρόνον Πάφου, καθ' ότι φαντάζεται δύσκολον το ενδεχόμενον της εκλογής του Αρχιμανδρίτου Φωτίου. Εζήτησε από εμέ όπως διευκολύνω την θέσιν των Αγίων Συνοδικών μετά των άλλων αντιπροσώπων και δεχθώμεν την λύσιν τρίτου,

δηλαδή του εξωκλιματικού.

Εις τας άνω δηλώσεις του Αγίου Κιτίου διειτύπωσα ρητήν άρνησιν και επανειλημμένως του διεδήλωσα ότι δεν διέπραξα ποτέ εις την ζωήν μου πολιτικήν ατιμίαν διά να κάμω μίαν τοιαύτην πράξιν και να καταπατήσω την εντολήν, την οποίαν μου έδωσε ο λαός.

Η εντολή, η οποία μου εδόθη από τον λαόν είναι να ψηφισθή ο Φώτιος ως Μητροπολίτης και κανείς άλλος.

Την εντολήν αυτήν θα την κρατήσω με τα δόντια μου και θ' αγωνισθώ μέχρις εσχάτων διά να την ουσιαστικοποιήσω μαζί με τους άλλους γενικούς αντιπροσώπους, οι οποίοι έλαβον την αυτήν εντολήν.

Εις ταύτα επηκολούθησε αρκετή συζήτησις υπέρ την μίαν και ημίσειαν ώραν και αντελήφθηκα εν τέλει ότι ο Άγιος Κιτίου πιθανόν να καταλήξει μετά του Αγίου Κυρηναίας εις μίαν τοιαύτην άποψιν έστω και διαφωνούντος της Α. Μ. του Αρχιεπισκόπου, αρκετών άλλων εκ των Οφφικιάλων καθώς και της συντριπτικής πλειονότητος της γενικής συνελεύσεως.

Εν τούτοις αντελήφθηκα ότι καθ' ορισμένας στιγμάς ανελογίζετο και εσκέπτετο την σοβαρότητα της καταστάσεως και επανελάμβανε την ιδίαν φιλικήν παράκλησιν όπως "τον υποβηθήσωμεν να εξέλθουν οι συνοδικοί εκ της δυσκόλου θέσεως εις την οποίαν ευρίσκονται".

Είπα εις τον ίδιον ότι επανειλημμένως η Α. Μακαριότης εδήλωσε εις εμέ και εις άλλους ότι ουδέν κώλυμα υπήρχεν ή υπάρχει διά την εκλογήν του Φωτίου διά τον Μητροπολιτικόν Θρόνον Πάφου και ότι η δήλωσις αύτη του Μακαριωτάτου ήτο εκ των σημαντικωτάτων ερεισμάτων επί των οποίων εστηρίχθη ο εθνικόφρων Κόσμος και κατέληξεν εις την οριστικήν απόφασιν να υποστηρίξη τον Φώτιον. Παρ' όλα ταύτα η Α. Σεβασμιότης επανελάμβανε ότι η ορθή λύσις θα ήτο η λύσις δι εκλογής ενός εξωκλιματικού και ειδικώς του Αγίου Αργυροκάστρου, προς την οποίαν με παρεκίνηι επανειλημμένως όπως προχωρήσω διά να λαμβάνει την ιδίαν όμως απάντησιν από εμέ ότι τούτο είναι

αδύνατον, διότι μία και ρητή είναι η εντολή του Λαού: "Η εκλογή του Φωτίου και μόνον του Φωτίου ως Μητροπολίτου Πάφου".

Υπέδειξα εις τον Άγιον Κιτίου τους κινδύνους εις τους οποίους θα εκθέσουν την Ιεράν Σύνοδον κατά την ημέραν της εκλογής εν τη συνελεύσει όπου οι αντιπρόσωποι εξαγριωμένοι δύνανται να πράξουν παν, χωρίς ούτε εγώ ούτε ουδείς άλλος να δυνηθεί να τους συγκρατήσει. Υπέδειξα εις τον Άγιον Κιτίου το τι είναι δυνατόν να επακολουθήσει εντός και εκτός της Αρχιεπισκοπής κατά την ημέραν εκείνην, όπου χιλιάδες λαού από την Πάφον και από άλλα μέρη της Νήσου θα συρρεύσουν διά να ίδουν κατά πόσον είναι σεβαστά λαϊκά δικαιώματα κτηθέντα απ' αιώνων και υπέδειξα τέλος εις τον Άγιον Κιτίου την θλιβεράν θέσιν που θα αντιμετωπίσει Επίσκοπος διοριζόμενος από 1-2 Συνοδικούς και πέντε έξη Οφφικιάλους και ότα χωριά θα συρρεύσουν κατά την διαδρομήν του εις Πάφον διά να τον αποδοκιμάσουν χιλιάδες Λαού θα κατακλύσουν την Ιεράν Μητρόπολιν και τον Καθεδρικό ναόν όπου αντί να υποδεχθούν τον Μητροπολίτην των θα του κλείσουν τις πόρτες κατάμουτρα. Υπέδειξα εις αυτόν, ότα και αυτή η ζωή του μέλλοντος Μητροπολίτου μπορεί να κινδυνεύσει εις την επαρχίαν, αλλ' ατυχώς ενώ προς στιγμήν εφάνετο ο Άγιος Κιτίου ότα εσκέπτετο σοβαρώς αυτά τα πράγματα και πάλι μου επανέλαμβανε ότα δεν ήτο δυνατόν να συμβούν τέτοια πράγματα και ότα πρέπει να υποβοηθήσω το σχέδιον που μου υπέβαλλε.

Με λύπην μου απεσύρθηκα από την Ιεράν Μητρόπολιν Λεμεσού και όταν η τελευταία του φράσις ήτο σε παρακαλώ να σκεφθείς αυτά που σου λέγω ελάμβανε και εκείνος ως τελευταίαν απάντησιν από εμέ "Άγιε Κιτίου εγώ έχω σκεφθεί, εσείς τώρα έχετε να σκεφθείτε αυτά που ακούσετε".

(Μεταγλώττιση)

"Κατά την Πέμπτη απόγευμα πήρα τηλεφώνημα από τον Άγιο Κιτίου προσωπικά για να μεταβώ στη Λεμεσό

και τον συναντήσω, καθότι ήθελε να με δει επί του ζητήματος της Μητροπολιτικής εκλογής. Του απάντησα στο τηλέφωνο ότι δεν θα ήταν εύκολο για μένα να τον συναντήσω Παρασκευήν δηλαδή την επομένη, αλλά μόνο τη μεθεπομένη δηλαδή το Σάββατο το απόγευμα.

Ως γεγονός το Σάββατο το απόγευμα τον συνήντησα στο γραφείον της Μητρόπολης στη Λεμεσό. Ο Άγιος Κιτίου μου διετύπωσε την άποψη ότι μαζί με τον Άγιον Κυρηναίως ευνοούν τη λύση εξωκλιματικού και ειδικά του Αγίου Αργυροκράστρου, για το Μητροπολιτικό Θρόνο Πάφου, καθ' ότι φαντάζεται δύσκολο το ενδεχόμενο της εκλογής του Αρχιμανδρίτη Φωτίου. Μου ζήτησε όπως διευκολύνω τη θέση των Αγίων Συνοδικών με τους άλλους αντιπροσώπους και να δεχθούμε τη λύση τρίτου, δηλαδή του εξωκλιματικού.

Στις ως άνω δηλώσεις του Αγίου Κιτίου διατύπωσα ρητή άρνηση και επανειλημμένα του διεδήλωσα ότι δεν διέπραξα ποτέ στη ζωή μου πολιτική ατιμία για να κάμω μια τέτοια πράξη και να καταπατήσω την εντολή, την οποία μου έδωσε ο λαός.

Η εντολή, η οποία μου δόθηκε από το Λαό είναι να ψηφισθεί ο Φώτιος ως Μητροπολίτης και κανένας άλλος.

Την εντολή αυτή θα την κρατήσω με τα δόντια μου και θα αγωνισθώ μέχρις εσχάτων για να την ουσιαστικοποιήσω μαζί με τους άλλους γενικούς αντιπροσώπους, οι οποίοι έλαβαν την ίδια εντολήν.

Σε αυτά επακολούθησε αρκετή συζήτηση πέραν της ενάμισης ώρας και αντιλήφθηκα στο τέλος ότι ο Άγιος Κιτίου πιθανόν να καταλήξει με τον Άγιο Κυρηναίως σε μια τέτοια άποψη έστω και με τη διαφωνία της Α. Μ. του Αρχιεπισκόπου, αρκετών άλλων από τους Οφφικιάλων καθώς και της συντριπτικής πλειονότητας της γενικής συνέλευσης.

Εν τούτοις αντιλήφθηκα ότι κατά' ορισμένες στιγμές ανελογιζόταν και σκεφτόταν τη σοβαρότητα της κατάστασης και επαναλάμβανε την ίδια φιλική παράκληση όπως "τον υποβηθήσουμε να εξέλθουν οι συνοδικοί από τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκονται".

Είπα στον ίδιο ότι επανειλημμένα η Α. Μακαριότης εδήλωσε σε μένα και σε άλλους ότι κανένα κώλυμα δεν υπήρχε ή υπάρχει για την εκλογή του Φωτίου για το Μητροπολιτικό Θρόνο Πάφου και ότι η δήλωση αυτή του Μακαριωτάτου ήταν από τα σημαντικότερα ερείσματα στα οποία στηρίχθηκε ο εθνικόφρων Κόσμος και κατέληξε στην οριστική απόφαση να υποστηρίξει τον Φώτιο. Παρ' όλα αυτά η Α. Σεβασμιότητα επαναλάμβανε ότι η ορθή λύση θα ήταν η λύση για εκλογή ενός εξωκλιματικού και ειδικά του Αγίου Αργυροκάστρου, προς την οποία με παρεκινούσε επανειλημμένα όπως προχωρήσω για να λαμβάνει την ίδια όμως απάντηση από μένα ότι τούτο είναι αδύνατο, διότι μια και ρητή είναι η εντολή του Λαού: "Η εκλογή του Φωτίου και μόνο του Φωτίου ως Μητροπολίτη Πάφου".

Υπέδειξα εις τον Αγιο Κιτίου τους κινδύνους στους οποίους θα εκθέσουν την Ιερά Σύνοδο κατά την ημέρα της εκλογής στη συνέλευση όπου οι αντιπρόσωποι εξαγριωμένοι μπορούν να κάμουν το παν, χωρίς ούτε εγώ ούτε κανένας άλλος να μπορέσει να τους συγκρατήσει. Υπέδειξα στον Αγιο Κιτίου το τι είναι δυνατό να επακολουθήσει μέσα και έξω από την Αρχιεπισκοπή κατά την ημέραν εκείνη, όπου χιλιάδες λαού από την Πάφο και από άλλα μέρη της Νήσου θα συρρεύσουν για να ίδουν κατά πόσον είναι σεβαστά λαϊκά δικαιώματα που αποκτήθηκαν από αιώνες και υπέδειξα τέλος στον Αγιο Κιτίου τη θλιβερή θέση που θα αντιμετωπίσει Επίσκοπος διοριζόμενος από 1-2 Συνοδικούς και πέντε έξη Οφφικιάλους και ότι τα χωριά θα συρρεύσουν κατά τη διαδρομή του στην Πάφο για να τον αποδοκιμάσουν, χιλιάδες Λαού θα κατακλύσουν την Ιερά Μητρόπολη και τον Καθεδρικό ναό όπου αντί να υποδεχθούν τον Μητροπολίτη τους θα του κλείσουν τις πόρτες κατάμουτρα. Υπέδειξα σ' αυτόν, ότι και αυτή η ζωή του μέλλοντος Μητροπολίτη μπορεί να κινδυνεύσει στην επαρχία, αλλά ατυχώς ενώ προς στιγμήν φαινόταν ο Αγιος Κιτίου ότι σκεπιτόταν σοβαρά αυτά τα πράγματα και πάλι μου επαναλάμβανε ότι δεν ήταν δυνατό να συμβούν τέτοια πράγματα και

ότι πρέπει να υποβοηθήσω το σχέδιο που μου υπέβαλλε.

Με λύπη μου απεσύρθηκα από την Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού και όταν η τελευταία του φράση ήταν σε παρακαλώ να σκεφθείς αυτά που σου λέγω λάμβανε και εκείνος ως τελευταία απάντηση από μένα "Άγιε Κιτίου εγώ έχω σκεφθεί, εσείς τώρα έχετε να σκεφθείτε αυτά που ακούσετε".